

236241

**RICHTLIJNEN VOOR HET MILIEUEFFECTRAPPORT VAN
AKZO NOBEL INDUSTRIAL CHEMICALS B.V.
VOOR HET VERVANGEN VAN DE BESTAANDE
CHLOORKRINGLOOPINSTALLATIE (CKI) DOOR
EEN NIEUWE CKI-2 TE ROTTERDAM-BOTLEK**

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
Rijkswaterstaat Zuid-Holland
april 2010

Inhoudsopgave		Pagina
I.	Inleiding	3
II.	Richtlijnen	4
	1. Hoofdpunten van het MER	6
	2. Achtergrond en beleid	6
	3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	7
	3.1 Voorgenomen activiteit	7
	3.2 Alternatieven en varianten	7
	4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen	8
	4.1 Algemeen	8
	4.2 Bodem en water	8
	4.3 Reststoffen	8
	4.4 Lucht	8
	4.5 Geluid	9
	4.6 Externe veiligheid	9
	4.7 Natuur	9
	5. Overige aspecten	10
	Bijlage 1	11
III.	Zienswijzen en adviezen	13

I. INLEIDING

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben op 9 december 2009 een startnotitie ontvangen van Akzo Nobel Industrial Chemicals B.V. met betrekking tot het voornemen om de bestaande Chloor Kringloop Installatie aan de Welplaatweg 12 te Rotterdam-Botlek te vervangen door een nieuwe, de CKI-2. De vervanging zal plaatsvinden op het terrein van de bestaande inrichting.

Voor deze vervanging zijn vergunningen nodig in het kader van de Wet milieubeheer (mogelijk in verband met de invoering per 1 juli van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) en de Waterwet.

Ingevolge categorie 25 van de C-lijst van het Besluit milieueffectrapportage 1994, zoals gewijzigd bij besluit van 25 april 2008, Staatsblad 159, is de activiteit m.e.r.-plichtig.

De m.e.r.-procedure is van start gegaan met de bekendmaking van de startnotitie in de Brielsche Courant/ Hellevoetse Post, in Groot Vlaardingen en in de Botlek 1 van 6 januari 2010 en in de Maassluisse Courant/ De Schakel van 7 januari 2010.

De startnotitie heeft van 11 januari 2010 tot en met 8 februari 2010 ter inzage gelegen. De Commissie voor de milieueffectrapportage (verder genoemd de Commissie) heeft op 15 maart 2010 haar advies uitgebracht over de op te stellen richtlijnen voor het Milieueffectrapport (MER).

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat hebben de hierna volgende richtlijnen vastgesteld. Aan de hand van deze richtlijnen dient het MER te worden opgesteld. De richtlijnen zijn niet zelfstandig leesbaar, maar moeten in combinatie met de startnotitie worden gelezen.

II. RICHTLIJNEN

Gelet op de compleetheid, de goede kwaliteit en de bruikbaarheid van het advies van de Commissie is besloten de richtlijnen vast te stellen conform het advies van de Commissie, inclusief de onderstaande aanvullingen en wijzigingen. In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de start-notitie als uitgangspunt.

Het advies is vanaf bladzijde 5 integraal weergegeven.

De aanvullingen en wijzigingen hebben betrekking op de volgende punten:

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.2 Alternatieven en varianten

Technische uitvoeringsvarianten

De volgende zin in de tweede alinea van deze paragraaf van het advies van de Commissie wordt door het bevoegd gezag niet overgenomen in de richtlijnen: "Onderbouw het niet behandelen van deze varianten in het MER indien mogelijk op kwantitatieve wijze." In plaats daarvan dient de volgende vraagstelling gelezen te worden: "Motiveer nader op kwalitatieve wijze waarom deze varianten niet behandeld worden in het MER."

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.2 Bodem en water

- a. Geef aan of er stoffen als gechloroerde koolwaterstoffen, dioxines/furanen in het afvalwater kunnen komen.
- b. Rijkswaterstaat beschouwt bromaat als een waterbezwaarlijke stof. Schenk in het MER bij de technische uitvoeringsvarianten voor bromaatverwijdering uit het afvalwater, aandacht aan:
 1. Technische haalbaarheid
 2. Kosteneffectiviteit
 3. Milieueffecten.
- c. De voorgenomen activiteit moet worden beoordeeld op basis van bovengenoemde criteria.
- d. Naast de uitvoeringsvariant "toevoegen van natriumbisulfiet/sulfiet" als reductor voor bromaatverwijdering uit het afvalwater, moet ook het toevoegen van andere reducerende stoffen als uitvoeringsvariant worden uitgewerkt.

5. Overige onderdelen van het MER

Vorm en presentatie

Voeg een duidelijke en uitgebreide begrippen- en afkortingenlijst als bijlage toe.

Vervanging CKI Akzo Nobel, Rotterdam-Botlek

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

15 maart 2010 / rapportnummer 2368-39

1. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

Akzo Nobel Industrial Chemicals BV, locatie botlek, heeft het voornemen om de bestaande Chloor Kringloopinstallatie (CKI) te vervangen door een nieuwe (CKI-2). Een CKI is bedoeld voor de terugwinning van HCl-gas en zoutzuur door middel van thermische ontleding van 'tars' (vloeibare chloorhoudende afvalstoffen). Anders dan de huidige installatie produceert de CKI-2 tevens stoom. Deze stoom wordt gebruikt in de processen van andere installaties van Akzo Nobel. Ook zal de verwerkingscapaciteit verhoogd worden van 44 kton naar 60 kton.

Voor dit voornemen worden vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer en de Waterwet aangevraagd. Ten behoeve van de besluitvorming over deze vergunningen wordt een procedure voor milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.¹ Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en Rijkswaterstaat zijn hiervoor het bevoegd gezag.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie') beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- Een gedetailleerde beschrijving van de voorgenomen activiteit en de alternatieven en varianten, inclusief massa- en energiebalansen;
- Een kwantitatieve weergave van de emissies naar de lucht en naar oppervlaktewater en inzicht in de effecten op de lucht- en waterkwaliteit;
- Een kwantitatieve weergave van de effecten op het plaatsgebonden risico en het groepsrisico;
- Een publieksvriendelijke samenvatting van het MER, voorzien van overzichtelijk en leesbaar kaartmateriaal.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de startnotitie voldoende aan de orde komen.

2. ACHTERGROND EN BELEID

De achtergrond van het voornemen, probleemstelling, doel en locatiekeuze zijn in de startnotitie voldoende verwoord en kunnen worden overgenomen in het MER.

De startnotitie geeft een overzicht van relevante wet- en regelgeving en beleidsaspecten. Werk deze in het MER nader uit door aan te geven welke randvoorwaarden en uitgangspunten voor het voornemen hieruit voortvloeien. Ga daarnaast ook in op:

- Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2010-2015;
- Besluit Kwaliteitseisen en monitoring water.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit bestaat uit het vervangen van de bestaande CKI door een nieuwe CKI. De startnotitie bevat reeds een beknopte beschrijving van het voornemen. Neem daarnaast op in het MER (voor zowel het voornemen als de alternatieven en varianten):

- een gedetailleerde beschrijving van de werking van de installatie en een processchema dat daarop aansluit;
- gedetailleerde massa- en energiebalansen;
- een beschrijving van de aanvoer en opslag van tars en van de opslag en afvoer van producten;
- een beschrijving van mitigerende maatregelen om emissies² te voorkomen;
- welke mogelijke storingen in de installatie zich kunnen voordoen en hoe die voorkomen kunnen worden. Beschrijf hoe wordt voorzien in reservecapaciteit of achtervang in geval van storingen of calamiteiten. Beschrijf eveneens wat de gevolgen zijn van (nood-)stoppen en (her-)starten van de installaties op de emissies.

3.2 Alternatieven en varianten

Ga in het MER in op de technische uitvoeringsvarianten van het voornemen, het meest milieuvriendelijk alternatief en het nulalternatief.

Technische uitvoeringsvarianten

In de startnotitie zijn 20 technische uitvoeringsvarianten opgenomen. Werk deze nader uit in het MER.

De startnotitie beschrijft verschillende technieken die niet als technische uitvoeringsvariant in het MER zullen worden behandeld. De Commissie kan zich vinden in de argumenten die hiervoor worden genoemd. Onderbouw het niet behandelen van deze varianten in het MER indien mogelijk op kwantitatieve wijze.³

Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

Het mma kan bestaan uit de voorgenomen activiteit, met die technische uitvoeringsvarianten die het meest positieve effect hebben op het milieu.

Referentie of nulalternatief

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu bij voortzetting van de bestaande CKI. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten.

² Inclusief geur.

³ Bijvoorbeeld daar waar uitspraken worden gedaan over de emissies van varianten.

4. BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN

4.1 Algemeen

Breng de milieueffecten van de voorgenomen activiteit, de technische uitvoeringsvarianten en het mma in beeld en vergelijk deze met de milieueffecten van het nulalternatief.

De startnotitie geeft een overzicht van in beeld te brengen milieueffecten. Werk deze uit in het MER. Schenk daarnaast aandacht aan de punten uit onderstaande paragrafen.

Ga in op zowel positieve als negatieve effecten op het milieu.

Beschrijf de milieurisico's en -gevolgen zowel bij normaal functioneren van de installatie als onder afwijkende bedrijfsomstandigheden, zoals bij opstarten, (nood)stop en calamiteiten.

4.2 Bodem en water

Beschrijf kwantitatief de emissies naar bodem en oppervlaktewater en de behandeling van procesafvalwater. Ga bij de emissies naar het oppervlaktewater in op zware metalen, bromaat en chloraat.

Beschrijf kwantitatief de mogelijke effecten op bodem- en waterkwaliteit en beschrijf de maatregelen die worden genomen om bodemverontreiniging te voorkomen en emissies naar het oppervlaktewater te minimaliseren.

4.3 Reststoffen

Geef aan in het MER welke reststoffen ontstaan en hoe deze worden verwerkt.

4.4 Lucht

Emissies naar de lucht

Beschrijf kwantitatief welke luchtverontreinigende stoffen vrijkomen (NO_x, NH₃, SO₂, dioxine, PM₁₀) en in welke concentraties. Toets de emissies aan de Nederlandse emissierichtlijn Lucht (NeR). De NEC⁴-doelstellingen en de geldende BREF⁵.

Geef aan hoe de monitoring van emissies plaats vindt. Beschrijf de te nemen emissiebeperkende maatregelen.

Concentraties van stoffen in de lucht

Presenteer de concentratiecontouren voor de relevante stoffen. Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de Regeling beoordeling luchtkwaliteit (2007).

Presenteer de waarden van de concentraties ook onder de grenswaarden, waarbij duidelijk blijkt wat de bijdrage van het initiatief aan de achtergrondconcentratie is.

⁴ emissieplafonds (National Emission Ceilings)

⁵ BREF of BREF-documents staat voor BAT Reference documents en is een uitwerking van de IPPC-richtlijn van de Europese Unie. Een BREF is een document waarin de beste beschikbare technieken (BAT) worden beschreven.

Toets het voornemen aan de grenswaarden⁶ en richtwaarden⁷ van de hiervoor genoemde stoffen en de overige stoffen uit de Wet milieubeheer.

Geur

Geef aan wat de te verwachten geuremissies zijn en geef aan of er mogelijk sprake is van geurhinder.

4.5 Geluid

Breng de geluidsbelasting door de installatie op kaart in beeld. Beschrijf hoe de geluidbelasting van de installatie op de omgeving past in de beschikbare geluidsruimte.

4.6 Externe veiligheid

Bereken de effecten op het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). In het MER moet duidelijk zijn met welke maatregelen een aanvaardbaar risico bereikt wordt. De berekende risico's dienen getoetst te worden aan de grens- en richtwaarde van het plaatsgebonden risico en de oriënterende waarde van het groepsrisico uit het BEVI⁸. Beschouw hierbij expliciet de toename van het risico ten aanzien van (beperkt) kwetsbare objecten.

4.7 Natuur

De startnotitie geeft aan dat in het MER wordt ingegaan op de effecten op natuur, waarbij aandacht wordt besteed aan via de Flora- en faunawet beschermde soorten, Natura 2000-gebieden en de Ecologische Hoofdstructuur. Emissies en deposities komen volgens de startnotitie aan de orde bij 'luchtkwaliteit'.

Veel Natura 2000-gebieden zijn belast met een hoge concentratie stikstof. De Commissie adviseert daarom, én in verband met de Natuurbeschermingswet 1998, in het MER aandacht aan te besteden aan:

- de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebieden;
- de kritische depositiewaarden van gevoelige habitattypen voor stikstof⁹;
- de heersende achtergrondconcentratie van stikstof¹⁰;
- de deposities op de Natura 2000-gebieden door de CKI;
- de gevolgen van de vermestende en verzurende deposities op de natuur.

Geef indien relevant aan welke emissie- en depositiebeperkende maatregelen genomen kunnen worden. Concludeer of er in cumulatie met andere activiteiten een (verdere) overschrijding ontstaat van de kritische depositiewaarden.

De uitwerking van bovenstaande punten kan eventueel tevens als passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 gebruikt worden.

⁶ Grenswaarden voor PM₁₀, NO₂, SO₂, CO, Pb, en benzeen.

⁷ Richtwaarden voor nikkel, arseen, cadmium, ozon en benzo(a)pyreen.

⁸ Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen.

⁹ De kritische depositiewaarden voor Natura 2000 habitattypen zijn opgenomen in H.F. van Dobben en A. van Hinsberg, (2008). Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden. Alterra-rapport 1654.

¹⁰ Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie recente gegevens. Deze gegevens zijn op te vragen bij het RIVM.

4.8 Klimaat

Breng de emissie van CO₂ en mogelijke andere broeikasgassen kwantitatief in beeld.

5. OVERIGE ASPECTEN

Leemten in milieu-informatie

Geef aan over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Beschrijf welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is.

In het MER moet duidelijk worden gemaakt welke consequenties de kennisleemten en onzekerheden hebben voor het besluit. Geef een indicatie in hoeverre op korte termijn de informatie beschikbaar zou kunnen komen.

Evaluatieprogramma

Het bevoegd gezag moet bij het besluit aangeven hoe en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet geeft tot een evaluatieprogramma en daarbij een verband legt met de geconstateerde leemten in informatie en onzekerheden.

Vorm en presentatie

Neem in het MER ten minste een recente kaart op waarop alle in het MER gebruikte topografische namen goed leesbaar zijn aangeven.

Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

BIJLAGE 1: Projectgegevens richtlijnenfase besluit-m.e.r.

Initiatiefnemer: Akzo Nobel Chemicals

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland, Rijkswaterstaat

Besluit: vergunningen Wet milieubeheer en Waterwet

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C 18.2

Activiteit: Akzo Nobel Industrial Chemicals BV, locatie botlek, heeft het voornemen om de bestaande Chloor Kringloopinstallatie (CKI) te vervangen door een nieuwe (CKI-2). Een CKI is bedoeld voor de terugwinning van HCl-gas en zoutzuur door middel van thermische ontleding van 'tars' (vloeibare chloorhoudende afvalstoffen). Anders dan de huidige installatie produceert de CKI-2 tevens stoom. Deze stoom wordt gebruikt in de processen van andere installaties van Akzo Nobel. Ook zal de verwerkingscapaciteit verhoogd worden van 44 kton naar 60 kton.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Staatscourant van 6 januari 2010

ter inzage legging startnotitie: 11 januari t/m 8 februari 2010

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 5 januari 2010

richtlijnenadvies uitgebracht: 15 maart 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. H.S. Buijtenhek

drs. L.C. Dekker (secretaris)

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

ir. H.E.M. Stassen

Werkwijze Commissie bij richtlijnenadvies:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de startnotitie als uitgangspunt. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie en relevante omstandigheden legt de Commissie in de meeste gevallen een locatiebezoek af.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Startnotitie MER CKI-2. Tauw, 4 december 2009.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Vervanging CKI Akzo Nobel, Rotterdam-Botlek

Akzo Nobel Industrial Chemicals BV, locatie botlek, heeft het voornemen om de bestaande Chloor Kringloopinstallatie (CKI) te vervangen door een nieuwe (CKI-2). Een CKI is bedoeld voor de terugwinning van HCl-gas en zoutzuur door middel van thermische ontleding vloeibare chloorhoudende afvalstoffen. Anders dan de huidige installatie produceert de CKI-2 tevens stoom. Ook zal de verwerkingscapaciteit verhoogd worden van 44 kton naar 60 kton. Ten behoeve van de besluitvorming over de vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer en de Waterwet wordt de procedure voor milieueffectrapportage doorlopen.

ISBN: 978-90-421-3025-8

III. ZIENSWIJZEN EN ADVIEZEN

Er zijn geen zienswijzen en/of adviezen ingediend.

